

עצירת הגידול בהטבת המס במשיכת קצבה פנסיונית בשנת 2025

מחליטים

כחלק מצעדי הממשלה לביצוע התאמות לשם התכנסות למסגרות הפיסקליות לשנת 2025 ואילך, לתקן את סעיף 9א לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961, כך ששיעור הפטור ממס החל על קצבה מזכה, על היוון קצבה ועל יתרת ההון הפטורה כאמור באותו סעיף, אשר עומד לגבי שנות המס 2020 עד 2024 על 52% יחול גם לגבי שנת המס 2025 ואילך.

דברי הסבר

רקע כללי, נתונים כלכליים ותקציב

הטבות מס לחיסכון פנסיוני ניתנות בשלושה מועדים שונים: הטבת מס בשלב ההפקדה לחיסכון הפנסיוני, הטבת מס על רווחי ההון בשלב ניהול הכספים (צבירה) והטבת מס בשלב המשיכה של קצבה פנסיונית. בשלב ההפקדה ניתנות הטבות מס בדרך של דחיית אירוע המס ביחס להפקדות המעסיק, עד לתקרות המנויות בסעיף 3(ה) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן – **פקודת מס הכנסה**), לגבי רכיב התגמולים הקצבתיים ובסעיפים 3(ה)1(א) ו-1(ב) לפקודת מס הכנסה לגבי רכיב הפיצויים. בנוסף, סעיף 45 לפקודת מס הכנסה מקנה, בין היתר, זיכוי בשיעור 35% על חלק הפקדות העובד וזאת, עד לתקרת ההכנסה המזכה שהיא הכנסה מבוטחת בשיעור 7%. בנוסף לכך, בשנות הצבירה, החיסכון הפנסיוני פטור ממס רווחי הון באופן מלא. במועד משיכת הכספים – יש להבחין בין שלושה רבדים כמפורט להלן:

1. קצבה מזכה או היוון קצבה – חלק הקצבה שנובע מתשלומים שנהנו מפטור ממס בשלב ההפקדה חייב במס במעמד המשיכה ("קצבה מזכה"). יחד עם זאת, סעיף 9א(ב) לפקודת מס הכנסה קובע כי הקצבה המזכה תהנה מהטבת מס בדרך פטור ממס בהתאם לכללים שנקבעו לכך.
2. קצבה הנובעת מתשלומים שחויבו במס במועד ההפקדה (להלן – **תשלומים פטורים**) – פטורה ממס. יצוין שגם הרווחים על הפקדות כאמור, ככל שימשכו בדרך של קצבה, פטורים ממס.
3. היוון תשלומים פטורים – ההפקדות שחויבו במס ניתנות למשיכה בסכום חד פעמי ומהרווחים שנצברו ינוכה מס בשיעור 15% נומינלי.

עד שנת 2012, הטבת המס במשיכת קצבה פנסיונית עמדה על 35% מהקצבה המזכה, עד לסכום התקרה של הקצבה המזכה הקבוע בסעיף 9א(א) לפקודת מס הכנסה (סעיף 1 לעיל). המשמעות של פטור זה היא כי הסכום המחושב כמכפלה של שיעור ההטבה בתקרת הקצבה המזכה, לא ייחשב כחלק מהכנסתו של הגמלאי לעניין הכנסתו החייבת במס.

החל משנת 2012 הוחל מתווה עולה של שיעורי הפטור, כך ששיעור הפטור גדל בהדרגה מ-35% עד לשיעור של 67% בשנת 2025. נכון לשנת 2024, תקרת הקצבה המזכה עומדת על סכום של 9,430 ש"ח. לפי תקרה זו, סך ההטבה עומד כיום על 4,904 ש"ח וצפוי לגדול ל-6,318 ש"ח החל משנת 2025. בהתאם למתווה זה, סף המס לפנסיונר הזכאי לפטור בהתאם לסעיף 9א לפקודת מס הכנסה במלואו, שכלממנו מתחיל תשלום המס, בשקלול נקודות הזיכוי ממס להן זכאי כל אזרח בישראל, יעלה עם השלמת המתווה מ-10,350 ש"ח לגבר ו-11,555 ש"ח לאישה, כפי שהמצב כעת, ל-11,765 ש"ח ול-12,970 ש"ח בהתאמה. בנוסף, כאשר מביאים בחשבון את קצבת הזקנה ותוספת הוותק לקצבה המשולמת מהמוסד לביטוח לאומי, אשר גם היא פטורה ממס, סף המס הצפוי הוא כ-14,369 ש"ח לגבר ו-15,574 ש"ח לאישה. משמעות הדבר היא שהכנסה בגובה זה של גבר ואישה בתקופת הגמלאות לא תמוסה כלל. מעל הכנסה זו יופעלו מדרגות מס הכנסה רגילות, המתחילות בשיעור מס בגובה 10%. לאור האמור, פטור זה הוא גרסיבי ומשרת למעשה רק את בעלי קצבאות הפנסיה הגבוהות.

יתרה מזאת, מאחר שנכון להיום כמעט שאין פנסיונרים בקרנות הפנסיה החדשות אשר קצבתם גבוהה מספיק בכדי ליהנות מפטור זה, נהנים ממנו כמעט באופן בלעדי פנסיונרים שהיו מבוטחים בפנסיה תקציבית או בהסדרי הפנסיה

של הקרנות הוותיקות. הטבה זו מתווספת להטבות שונות אשר מהן נהנים בעלי הסדרי פנסיה מסוג זה, על פני בעלי הסדרי הפנסיה החדשה. מצב זה לא צפוי להשתנות בעשור הקרוב. לאור האמור ובשל הצרכים הפיסקאליים של הממשלה, מוצע לקבוע כי שיעור הפטור יעמוד על שיעורו הנוכחי (52%) מעתה ואילך, ולא יעלה לפי המתווה ההדרגתי הקבוע בפקודת מס הכנסה. קבלת הצעה זו צפויה להגדיל את הכנסות המדינה בסך של כ-400 מיליון ש"ח בשנה החל משנת 2025.

תקציב

הגדלת הכנסות המדינה בסך של כ-400 מיליון ש"ח בשנה החל משנת 2025.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

אין.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

עמדת היועץ המשפטי של משרד האוצר תצורף במסגרת חוות הדעת לממשלה לתכנית הכלכלית לשנת 2025.